

136

Forsvarsministeriet. København, den 26. august 2013.

- a. Forsvarsministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til at fortsætte udviklingen af et nyt it-system til brug som planlægnings- og administrationsværktøj for hjemmeværnets ca. 48.000 frivillige medlemmer, samt til brug for selvstændige hjemmesider for hjemmeværnets 21 myndigheder og ca. 280 underafdelinger. Projektets formål er kvalitetsløft. De samlede udgifter til anskaffelse og udvikling vil andrage 70,0 mio. kr.

Projektet har ikke været forelagt Finansudvalget inden opstart af gennemførelsesfasen, da projektet ved kontraktindgåelse oprindeligt var budgetteret til 46,5 mio. kr., dvs. under forelæggelsesgrænsen på 60 mio. kr. Udgifterne afholdes primært inden for hjemmeværnets trækningsret på hovedkonto 12.21.01. Forsvarskommandoen og sekundært på 12.21.03. Hjemmeværnet.

- b. Forsvarsministeriet bemyndigede den 30. maj 2011 Hjemmeværnskommandoen til at gennemføre projekt HJV. DK version 2 efter projektets business case.

På kontraktindgåelsestidspunktet med udviklingsleverandøren var ibrugtagelsestidspunkt planlagt til årsskiftet 2012/2013, og budgettet var på 46,5 mio. kr.

Pr. 26. juni 2013 har projektet forbrugt ca. 36,7 mio. kr.

Projektet er på leverandørens foranledning tidligere blevet udsat tre gange. Den første væsentlige forsinkelse blev introduceret af leverandøren i sommeren 2012 og rykkede leveringstidspunktet frem til årsskiftet 2013/2014. Forsinkelsen medførte, at det daværende udviklingsbudget blev forøget med 9,0 mio. kr. til dækning af dobbeltdrift af servere, konsulenter og interne medarbejderomkostninger.

Den 15. marts 2013 meddelte leverandøren, at de ikke kunne levere til det aftalte tidspunkt i sommeren 2013. Leverandøren har erkendt at have fejlvurderet omfanget og kompleksiteten af opgaven. Leverandøren havde oprindeligt estimeret med at skulle bruge ca. 20.000 timer på at udvikle HJV. DK version 2, men forventer nu at skulle bruge ca. 85.000 timer på opgaven. Leverandørens udgifter til merforbruget på 65.000 timer påhviler alene leverandøren. Forsinkelsen indebærer imidlertid også en yderligere budgetforøgelse på 13,3 mio. kr. for hjemmeværnet. Ligesom ved første forsinkelse dækker meromkostningerne dobbeltdrift af servere, konsulenter og interne medarbejderomkostninger frem til driftstidspunktet 1. januar 2015.

Udgifterne til forsinkelserne introduceret af udviklingsleverandøren andrager derfor nu 22,3 mio. kr. for hjemmeværnet.

Ud over ovennævnte budgetforøgelse, som er baseret på den forsinkede levering, er budgettet forøget med 5,7 mio. kr., der hovedsageligt skyldes behov for ekstra indkøb af software, justeret budget efter udbud af driftsmiljøer og omkostninger i forbindelse med miljøetablering af driftsmiljøer.

Derved er budgettet nu på 70,0 mio. kr., og projektet overstiger aktstykkegrænsen.

Det er Forsvarsministeriets forventning, at der i den resterende projektperiode alene vil kunne forekomme mindre afvigelser i forhold til budgettet. Det skal blandt andet ses i sammenhæng med, at leverandøren ikke kompenseres for sit merforbrug på ca. 65.000 timer, og at projektet på alle væsentlige områder er afklaret mellem parterne.

I forbindelse med forlængelsen i juli 2012 blev der i kontrakten indført to milepælsprøver L1 i november 2012 og L2 i marts 2013. Begge milepælsprøver er gennemført, og resultaterne godkendt af projektets styregruppe.

Leverandøren er på nuværende tidspunkt (august 2013) færdig med størsteparten af løsningen. Tilbage står mindre funktionaliteter, behov for mere tid til leverandørtest, ligesom leverandøren også har behov for mere tid til aktiviteter som klargøring af miljøer hos driftsleverandøren, overførsler og installation af kodepakker m.v. Endelig skal koden gøres deployerbar således, at det er muligt at installere koden i pakker på servermiljøet. Udviklingsarbejdet forventes afsluttet med bestået driftsprøve i sommeren 2014. Perioden medio 2014 til årsskiftet 2014/2015 anvendes blandt andet til uddannelse på det nye HJV. DK i Hjemmeværnet.

Forsvarsministeriet har forelagt projektet for Digitaliseringsstyrelsen, der blandt andet har rådet Forsvarsministeriet til at få gennemført et eksternt review af projektet. Deloitte har efterfølgende gennemført dels en teknisk sundhedsanalyse af koden, dels en prisvurdering af udviklingsomkostningerne.

Den tekniske sundhedsanalyse af koden viser, at der generelt er en gennemgående sund og robust standard med fornuftig anvendelse af genbrug, løsningsmønstre mv., og at kodestandarder mv. er overholdt i væsentlig grad. Deloitte har opstillet en liste over særlige opmærksomhedspunkter, som Hjemmeværnskommandoen har fokus på i det fremadrettede arbejde.

Angående prisvurdering viser reviewet, at prisen, som Hjemmeværnskommandoen har betalt for systemet, ligger enten i underkanten eller noget under den forventede pris. Det understøttes af en sammenligning med to lignende systemer. Omkostningerne til rådgivere, software og drift, der er øget undervejs i projektet, er dog ikke taget med i analysen.

På baggrund heraf ønsker Forsvarsministeriet at videreføre projektet med henblik på, at især hjemmevernets 48.000 frivillige vil få en moderne teknologisk løsning, der efterspørges, og som kan understøtte Forsvarsministeriets og Hjemmeværnets gældende IKT- og webstrategier.

Projektets formål, organisering mv.

Det nuværende HJV. DK er meget langsomt, og det begrænser systemets funktionalitet i en sådan grad, at det i perioder ikke er tilgængeligt. HJV. DK anvender i dag en blanding af nyere webteknologi og flere ældre, specialudviklede dele, og det giver forskellige problemer i forbindelse med bruget og videreudvikling af platformen; hjemmevernet er med den nuværende teknologiske platform ikke i stand til at understøtte Forsvarsministeriets og hjemmevernets gældende IKT- og webstrategier, herunder bl.a. community- og samarbejdsportal, understøttelse af socialt intranet, chat og netfora samt mobil tilgang til systemet.

Formålet med HJV. DK version 2 er, at Hjemmeværnskommandoen skal have et moderne og effektivt planlægnings- og administrationsværktøj for hjemmevernets ca. 48.000 frivillige medlemmer, der endvidere indeholder selvstændige hjemmesider for hjemmevernets 21 myndigheder og ca. 280 underafdelinger. Hjemmevernets støtte til forsvaret og samfundet er baseret på en frivillig ind-

sats. De frivillige opfatter de administrative opgaver, som de skal løse for at sikre nødvendig dokumentation og gennemsigtighed, som krævende, og de administrative opgaver medfører ofte et stort tidsforbrug for medlemmerne.

Efter indførelsen af HJV. DK version 2 får de frivillige et moderne it-værktøj, der bidrager til at forenkle de administrative processer, som er involveret i planlægning, koordinering, bevilling og godkendelse af uddannelsesaktiviteter, øvelsesaktiviteter og planlagte indsættelser. Projektet har særligt fokus på behovet for mobil brug af systemet og understøttelse af en lang række forskellige enheder hos brugeren, der således også kan tilgå HJV. DK fra mobiltelefon, iPad etc. Hertil kommer, at HJV. DK version 2 udvikles, så det er muligt at genanvende de udviklede funktionaliteter inden for Forsvarsministeriets øvrige koncern.

I forhold til organisering af projektet gennemfører Forsvarsministeriet det efter den fællesstatslige it-projektmodel. Til styring og gennemførelse af det gennemførte udbud, den igangværende udvikling og den efterfølgende implementering af den valgte løsning er nedsat en projektorganisation, der består af en programledelse, en styregruppe og en projektleder med tilhørende projektgruppe.

Udgifter ved projektet

Hjemmeværnskommandoen ibrugtager systemet 1. januar 2015 og afskriver over en periode på 5 år. Der er i projektet ikke afsat risikopulje, da det risikojusterede budget er lavere end udviklingsbudgettet. I forbindelse med risikovurderingen er der anvendt simpel sandsynlighed. Hjemmeværnets bevilling er udgiftsbaseret, hvorfor der i projektet ikke opereres med låneramme eller renter. Udgifterne til projektet kan ses af tabel 1.

Tabel 1
Faseopdelte udgifter i mio. kr. (risikojusteret) (Prisniveau 2013)

	Oprindeligt budget	Total	Tot. %	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1. Ide	0,0	0,0	0 %	0,0	-	-	-	-	-
2. Analyse	0,5	0,5	1 %	0,5	-	-	-	-	-
3. Anskaffelse	5,0	4,7	7 %	3,2	1,6	-	-	-	-
4. Gennemførsel	40,9	64,8	92 %	-	10,8	16,9	20,8	15,1	1,0
5. Realisering	0,1	0,1	0 %	-	-	-	-	-	0,1
Total	46,5	70,0	100 %	3,7	12,4	16,9	20,8	15,1	1,1

Afrundet på første decimal

I idefasen har der været afholdt udgifter til interne medarbejderomkostninger. Beløbet er mindre end 0,1 mio. kr. og fremgår derfor ikke af tabellen.

I analysefasen har der hovedsageligt været afholdt udgifter til dækning af ekstern konsulentbistand og interne medarbejderomkostninger.

I anskaffelsesfasen har der hovedsageligt været afholdt udgifter til dækning af ekstern konsulentbistand i forbindelse med kravspecificering, udarbejdelse af udbudsmateriale samt interne medarbejderomkostninger.

I forbindelse med den igangværende gennemførelsesfase er der budgetteret med de anførte udgifter til dækning af kontrakten med leverandøren samt afledte udgifter. Udgifterne vedrører etablering af driftsmiljø hos driftsleverandøren, ekstradrift af servere i forbindelse med udviklingen, eksterne konsulenter, software og dækning af software assurance, løbende ændringsstyring af produktet samt interne medarbejderomkostninger, herunder omkostninger til undervisning af slutbrugere.

Til realiseringsfasen er der afsat budget til afholdelse af fortsat drift af det nuværende HJV. DK for sikring af flytning af relevant indhold, udgifter til eksterne konsulenter og interne medarbejderomkostninger.

Af tabel 2 fremgår projektets omkostninger baseret på afskrivninger fordelt på en femårig afskrivningsperiode samt driftsudgifterne i både projekt- og afskrivningsperioden. Beregningen er baseret på, at Forsvarsministeriet aktiverer udgifter til eksterne konsulenter, udviklingsleverandøren og større licenser. Der er desuden budgetteret med 8,1 mio. kr. årligt til drift og vedligehold af systemet efter idriftsættelse. Til sammenligning er udgifterne til drift af det nuværende system i dag på ca. 5,8 mio. kr.

Udgifterne afholdes inden for hjemmeværnets bevillingsmæssige ramme, og der påløber ikke renter til projektet.

Tabel 2

Omkostningsbaseret projektudgifter mio. kr. (Prisniveau 2013)

Ibrug-												
Total		tagning	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Udgifter til ak-												
tiver:												
Afskrivninger	40,0							8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Driftsudgifter												
under imple-												
menteringen	32,5		3,7	2,9	3,9	8,6	12,5	0,9				
Total	72,5	2015	3,7	2,9	3,9	8,6	12,5	8,9	8,0	8,0	8,0	8,0

Afrundet på første decimal og ikke risikjusterede beløb

Gevinster ved projektet

Projektets formål er kvalitetsløft, hvorfor der ikke realiseres direkte effektiviseringsgevinster. Projektet gennemføres primært for at give de frivillige administrativ lettelse, der på sigt vil være med til at fastholde de frivilliges engagement i forbindelse med opgaveløsningen. Det er Forsvarsministeriets vurdering, at den sparede tid hos de frivillige vil kunne anvendes til støtte for forsvaret og samfundet.

Projektets kvalitative gevinster fremgår af følgende tabel:

Tabel 3

Ikke-økonomiske gevinster

Gevinst nr.	Beskrivelse
1	Større brugertilfredshed
2	Ny platform gør det muligt at anvende flere udviklere og vedligeholdelsesleverandører
3	Bedre mobil brug af systemet
4	En platform der understøtter Hjemmeværnets visioner
5	Nemmere udbud

Bemærkninger til ”Større brugertilfredshed”:

Den performance, som brugerne oplever på HJV. DK i dag, er uholdbar og resulterer i store frustrationer og irritation. Målet med en ny planlægnings- og administrationsværktøj samt hjemmeside er at tilbyde hjemmeværnets frivillige og fastansatte en helstøbt løsning med lav ventetid, større stabilitet og færre fejl på alle typer transaktioner.

HJV. DK er rettelig et planlægnings- og administrationsværktøj til hjemmeværnets ca. 48.000 frivillige. HJV. DK version 2 opbygges primært som et ekstranet, som giver de frivillige funktioner, som det kendes fra forsvarrets interne netværk. Eksempler herpå er blandt andet samarbejdssites, dokumentdeling, nyhedsformidling, bookingfunktionalitet m.v. Andre eksempler er aktivitetsplanlægning og adressebog. Hertil kommer en komplet mailløsning til både frivillige og ansatte.

Da det basissoftware, som de frivilliges planlægnings- og administrationsværktøj bygges på, også er markedsførende inden for hjemmesider, er det naturligt også at opnå synergi og økonomiske fordele ved at genanvende teknologien til hjemmeværnets hjemmesider.

Bemærkninger til ”Ny platform som gør det muligt at anvende flere udviklere og vedligeholdelsesleverandører”:

Den nuværende løsning er en opgraderet udgave af hjemmeværnets tidligere system. Det nuværende system er løbende blevet udviklet af forskellige firmaer, og pga. det historiske forløb er dokumentationen af systemet nogle steder mangelfuld. En ny platform sikrer, at alt bliver dokumenteret, så Hjemmeværnskommandoen er uafhængig af en leverandør.

Bemærkninger til ”Bedre mobil brug af systemet”:

I forbindelse med implementering af den nye portal har der været et krav om, at sider og services skal være tilgængelige fra de mest udbredte smartphones, hvorved der opnås den mobilitet og service, som hjemmeværnets brugere efterspørger.

Bemærkninger til ”En platform der understøtter Hjemmeværnets visioner”:

Hjemmeværnets vision og strategi for perioden 2010-2014 har stor fokus på HJV. DK, fordi det er hjemmeværnets og dermed ledelsens primære platform til understøttelse af de frivillige medlemmers planlægning og administration. Sekundært er platformen til brug for selvstændige hjemmesider for hjemmeværnets 21 myndigheder og ca. 280 underafdelinger. Tilgængelighed og funktionalitet skal derfor være i orden.

Bemærkninger til ”Nemmere udbud”:

Ved at overgå til en ny portal bygget hovedsageligt på standardteknologi frem for specialprogrammering vil Hjemmeværnskommandoen kunne spare på udviklingen af nye moduler og funktioner samtidig med, at Hjemmeværnskommandoen kan erstatte flere af de gamle specialmoduler, der er meget vedligeholdelseskrævende, med nye og mindre vedligeholdelseskrævende funktioner. Det vil også blive nemmere at afholde udbud på service og vedligeholdelse af HJV. DK ved at bruge standardfunktionalitet, hvilket er næsten umuligt med den eksisterende platform pga. de mange specialmoduler, og fordi dokumentationen ikke er tilstrækkelig.

Risikoprofil

Projektets økonomiske konsekvenser fremgår at tabel 4.

Tabel 4

**Risikoprofil for Økonomiske nøgletal i mio. kr.
(Prisniveau 2013/nutidsværdi)**

Beskrivelse	Risikojusteret	Ikke risikojusteret
Nettonutidsværdi	-56,7	-58,2
Samlede projektudgifter	70,0	72,5
Samlet bruttogeinst	5,7	6,2
Samlet nettogeinst	-64,3	-66,2

Bruttogeinsten på 5,7 mio. kr. er et udtryk for sparede nødvendige investeringer på den nuværende platform, som fx opgradering til koncernfælles design.

Som det fremgår af den økonomiske risikoprofil, ligger projektets ikke risikojusterede budget højere end det risikojusterede budget. Årsagen hertil er, at der i budgettet er medtaget ydelser til bl.a. eksterne rådgiverydelser, gentagne installationer af kodepakker på driftsmiljøerne samt ændringshåndtering. Det er Forsvarsministeriets vurdering, at disse udgifter er estimeret højt, hvorfor der ved sandsynlighedsberegningen i risikovurderingen er taget højde herfor. Der er derfor ikke afsat risikopulje til projektet.

Projektets væsentligste ikke økonomiske risici fremgår af tabel 5.

Tabel 5

Projektets væsentligste risici

Navn	Risikotype
Uddannelse	Organisation
Samarbejdet mellem kunde og leverandør	Leverandører
Opmærksomhedspunkter fra Deloitte's tekniske vurdering	Leverandør
Udviklingsleverandørens solvens	Leverandører

Bemærkninger til "Uddannelse":

Der er behov for, at alle frivillige og ansatte undervises i løsningen, inden systemet tages i brug. Risikoen er, at der ikke er et godt uddannelsessystem, og at uddannelsesmateriale ikke er klar inden, at Hjemmeværnskommandoen tager løsningen i brug. For at minimere risikoen er der indarbejdet krav til uddannelsesmiljø på HJV. DK version 2 i udbudsmaterialet. Ligeledes er der i tidsplanen indarbejdet tid til uddannelse og udrulning af HJV. DK.

Bemærkninger til "Samarbejdet mellem kunde og leverandør":

Et samarbejde mellem kunden (hjemmeværnet og Forsvarets Koncernfælles Informatiktjeneste) og udviklingsleverandøren kan til tider være vanskeligt. For at minimere risikoen herfor er der etableret en arbejdsgruppe under styregruppen med deltagelse af udviklingsleverandørens seniorledelse, stabschefen i Hjemmeværnskommandoen, afdelingschefen for Projekter, Arkitektur og Metode hos Forsvarets Koncernfælles Informatiktjeneste og projektets projektleder med det formål at sikre fremdrift i projektet, herunder afdække og løse evt. udfordringer. I forbindelse med den nuværende forsinkelse

har Arbejdsgruppen forhandlet og - med forbehold for bevilgende myndigheders godkendelse - godkendt den af leverandøren udarbejdede reviderede tidsplan for færdiggørelse af projektet.

Desuden har leverandøren i starten af 2013 udskiftet deres projektledelse samt deres repræsentation i styregruppen.

Bemærkninger til ”Opmærksomhedspunkter fra Deloitte's tekniske vurdering”:

Deloitte har i forbindelse med den reviewets tekniske sundhedsanalyse af koden opstillet en liste over særlige opmærksomhedspunkter. Hjemmeværnskommandoen har fokus på listen i det fremadrettede arbejde.

Bemærkninger til ”Udviklingsleverandørens solvens”:

Ifølge leverandørens årsregnskab for 2012 er dennes egenkapital kraftigt reduceret. Den uafhængige revisor har ved påtegningen af årsrapporten for 2012 anført, at der forekommer væsentlig usikkerhed om selskabets evne til at fortsætte driften. Virksomheden får, så vidt Forsvarsministeriet vurderer, dog fortsat ordre fra andre selskaber og har ikke problemer med andre projekter. Endvidere lægger Forsvarsministeriet vægt på virksomhedens villighed til at færdiggøre projektet.

Behandling i Statens IT-projektråd

Projektet har ikke været forelagt Statens IT-projektrådet, da projektet er fra før indførelsen af projektrådsforelæggelsen, fordi det blev kravspecificeret inden 1. januar 2011. Forsvarsministeriet har dog afrapporteret halvårligt på projektet til Digitaliseringsstyrelsen siden projektets begyndelse.

Specifikation af udgifter i forhold til finansloven

Udgifterne afholdes primært inden for hjemmeværnets trækningsret på hovedkonto 12.21.01. Forsvarskommandoen og sekundært på hjemmeværnets ramme på hovedkonto 12.21.03. Hjemmeværnet, begge steder på underkonto 10. Almindelig virksomhed. Udgifternes fordeling på finansår ses af nedenstående tabel 6. Der bliver løbende overført bevillinger fra hjemmeværnets hovedkonto til Forsvarskommandoens hovedkonto til dækning af den del af projektets udgifter, som afholdes på Forsvarets Informatikplan.

Tabel 6
Udgifter fordelt på hovedkonti (Prisniveau 2013)

Hovedkonto	Total	2010	2011	2012	2013	2014	2015
12.21.01. Forsvarskommandoen	63,0	2,7	11,4	15,6	19,8	12,6	0,9
12.21.03. Hjemmeværnet	9,5	1,0	1,0	1,3	2,4	3,5	0,3
Total	72,5	3,7	12,4	16,9	22,2	16,1	1,2

Udgifterne afholdes inden for hjemmeværnets eksisterende rammer.

Tidsplan for fremtidige orienteringer

Forsvarsministeriet agter at orientere Finansudvalget om projektets status i forbindelse med overgang til drift i første halvår 2015. Forsvarsministeriet vil endvidere orientere Finansudvalget om projektets drift og effekter i starten af 2016.

- c. Aktstykket forelægges Finansudvalget, fordi projektet er væsentligt forsinket, og som følge heraf væsentligt fordyret, og den samlede økonomi nu dermed overstiger aktstykkegrænsen.

- d. Forsvarsministeriet har afrapporteret halvårligt på projektet til Digitaliseringsstyrelsen siden projektets begyndelse. Seneste afrapportering fandt senest sted i juni 2013 med forventet offentliggørelse i løbet september 2013.
- e. Under henvisning til ovenstående anmodes om Finansudvalgets tilslutning til, at projektet HJV. DK version 2 kan færdigudvikles, herunder at projektets samlede økonomiske ramme forhøjes til 72,5 mio. kr. Udgifterne afholdes primært inden for hjemmeværnets trækingsret på hovedkonto 12.21.01. Forsvarskommandoen og sekundært på 12.21.03. Hjemmeværnet.
- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 26. august 2013

NICOLAI WAMMEN

/ Mikkel Nielsen Østergaard

Til Finansudvalget.